

Българска народна банка

13 април 2007 г.

12:00 ч.

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – февруари 2007 г.

Изготвянето на данните за търговския баланс и текущата сметка на платежния баланс за периода януари – февруари 2007 г. бе повлияно от промените в начина на отчитане на външната търговия в условията на членството на България в Европейския съюз (ЕС).² До края на 2006 г. всички фирми извършващи внос или износ на стоки бяха задължени да декларират тази дейност чрез митнически декларации. След 1 януари 2007 г. фирмите извършващи стокообмен със страните – членки на ЕС се отчитат по системата „ИНТРАСТАТ“ (въведена със „Закон за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки“, ДВ бр. 51 от 2006 г.). Съгласно Закона, фирмите които имат оборот над определения от Националният статистически институт (НСИ) праг за деклариране, подават Интрастат декларации пред Националната агенция по приходите (НАП), след което данните се предоставят на НСИ за обработка и контрол. Вносът и износът с трети страни (не-членки на ЕС) продължава да се отчита чрез митнически декларации, както и движението на стоки в ЕС, осъществявано под митнически контрол. Националният статистически институт обединява двата масива данни, обработва ги и след извършване на допълнителни оценки предоставя информацията на потребителите, в т. ч. и на Българската народна банка (БНБ).

Значителната промяна в начина на отчитане – от митническо деклариране на вноса и износа пред Агенция „Митници“ към подаване на Интрастат декларации пред НАП, постави и различни изисквания към фирмите относно, съдържанието, сроковете и начините на деклариране на данните.

Данните за вноса и износа за периода януари – февруари 2007 г. са предварителни и е необходимо да бъдат анализирани и интерпретирани внимателно, поради следните проблеми с обхвата и качеството информацията получавана от системата Интрастат:

- При изпращанията на стоки (износ) за периода януари – февруари 2007 г. са получени декларации от 90.9% от фирмите задължени ежемесечно да подават Интрастат декларации. От тях 22.1% са декларации, в които са декларирани нулеви стойности, което значи, че тези фирмите са декларирали, че не са извършвали изпращания (износ) на стоки.

- При пристиганията на стоки (внос) за същия период са получени декларации от 88.6% от фирмите задължени ежемесечно да подават Интрастат декларации. От тях 29% са декларации, в които са декларирани нулеви стойности, което значи, че тези фирмите не са извършвали получавания (внос) на стоки.

- За този период 9.1% от задължените лица не са изпратили декларации за изпращания (износ) и 11.3% за пристигания (внос) на стоки.

- Част от фирмите са подали както Интрастат, така и митнически декларации, което допълнително забавя обработките на данните, поради необходимост от допълнителна проверка на информацията.

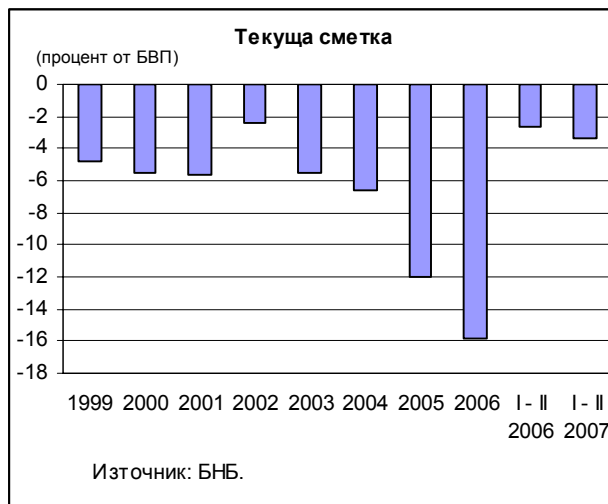
- От началото на 2007 г. се извършва еднократен внос на стоки от страни членки на ЕС, които към края на 2006 г. са били в митнически складове или под режим „Временен внос под митнически контрол“.

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2006 г. и 2007 г.

² Виж съобщението на БНБ от 16 януари 2007 г. за „Изменения в отчитането на външната търговия на България“.

Поради това предварителните данни за вноса и износа за периода януари – февруари ще бъдат ревизирани след получаване на подробните данни за март 2007 г., които НСИ ще предостави на БНБ на 30.05.2007 г.

За февруари 2007 г. **текущата сметка** е отрицателна в размер на 430 млн. евро при отрицателна в размер на 242.5 млн. евро за същия месец на 2006 г. За януари – февруари 2007 г. текущата сметка има дефицит в размер на 912.7 млн. евро (3.4% от БВП) при дефицит от 650.4 млн. евро (2.6% от БВП) за същия период на 2006 г.

Търговското салдо за януари – февруари 2007 г. е отрицателно в размер на 927.2 млн. евро при отрицателно в размер на 627.1 млн. евро за същия период на 2006 г.

Износът (FOB) възлиза на 1765.6 млн. евро при 1695.7 млн. евро за същия период на 2006 г. **Вносът (FOB)** е 2692.8 млн. евро при 2322.8 млн. евро за януари – февруари 2006 г.

Салдото по **услугите** е отрицателно в размер на 106.5 млн. евро (0.4% от БВП) при отрицателно в размер на 114 млн. евро (0.5% от БВП) за същия период на 2006 г.

Салдото по статията **Доход** е положително в размер на 40.5 млн. евро (0.2% от БВП) при положително в размер на 11.6 млн. евро за същия период на 2006 г. **Полученият и дължим доход** (248.6 млн. евро) нараства с 40.7 млн. евро в сравнение с януари – февруари 2006 г. (207.9 млн. евро). **Платеният и дължим доход** възлиза на 208.1 млн. евро и е по-висок с 11.8 млн. евро в сравнение с януари – февруари 2006 г. (196.3 млн. евро).

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 80.6 млн. евро (0.3% от БВП) при 79.1 млн. евро (0.3% от БВП) за същия период на 2006 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 3.7 млн. евро при положителна в размер на 17.8 млн. евро за същия период на 2006 г.

Финансовата сметка е положителна в размер на 161.7 млн. евро при положителна в размер на 418.5 млн. евро за същия период на 2006 г.

Преките инвестиции в чужбина са 8.2 млн. евро при 14.9 млн. евро за същия период на 2006 г. **Преките чуждестранни инвестиции в страната**³ са 379.8 млн. евро (1.4% от БВП) при 496 млн. евро (2% от БВП) за същия период на 2006 г. Преките инвестиции покриват 41.6% от дефицита на текущата сметка за отчетния период при 76.3% за януари – февруари 2006 г.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват с 24 млн. евро, а за същия период на 2006 г. те нарастват с 6.7 млн. евро. **Портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват със 171.6 млн. евро основно поради погасяването в края на февруари 2007 г. на глобални облигации, емитирани от правителството и

³ Предварителни данни за 2006 г. и 2007 г. Данните за 2006 г. ще бъдат ревизирани с годишните данни на НСИ за фирмите от нефинансовия сектор, които ще се получат в края на 2007 г. Данните за 2007 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на фирмите с чуждестранно участие, представени пред БНБ и с тримесечните и годишните данни на НСИ.

притежавани от нерезиденти. За януари – февруари 2006 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* нарастват с 27.2 млн. евро.

Други инвестиции – активи намаляха с 545.2 млн. евро при увеличение в размер на 130.5 млн. евро за същия период на 2006 г. **Други инвестиции – пасиви** намаляват с 559.5 млн. евро при увеличение от 47.4 млн. евро за януари – февруари 2006 г.

За отчетния период Статията **Грешки и пропуски** е положителна в размер на 313.1 млн. евро, което вероятно е резултат, както на невключен износ, така и на дублиране при вноса в предварителните данни на НСИ. За същия период на 2006 г. статията е отрицателна в размер на 160.4 млн. евро.

Общият баланс е отрицателен в размер на 434.1 млн. евро при отрицателен общ баланс в размер на 374.5 млн. евро за същия период на 2006 г.

За януари – февруари 2007 г. резервните активи на БНБ⁴ намаляват с 434.1 млн. евро, което е със 118.4 млн. евро по-малко от намалението, отчетено за същия период на предходната година.

* * *

Приложения: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ на *Статистика/ Външен сектор/ съответно Платежен баланс и Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ "ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА"

ПЛ. „АЛЕКСАНДЪР БАТЕНБЕРГ“ №1, СОФИЯ 1000

Тел.: (00359-2) 9145 1656; Факс: (00359-2) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

Интернет: <http://www.bnb.bg>

⁴ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Февруари.06	Февруари.07	към 28.02.2006	към 28.02.2007	към 28.02.2006	към 28.02.2007
А. Текуща сметка¹	-242.5	-430.0	-650.4	-912.7	-2889.4	-4240.2
Стоки: кредит (f.o.b.)	876.8	899.6	1695.7	1765.6	9874.2	12052.5
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1158.3	-1355.1	-2322.8	-2692.8	-14460.3	-17742.6
<i>Търговски баланс²</i>	<i>-281.5</i>	<i>-455.5</i>	<i>-627.1</i>	<i>-927.2</i>	<i>-4586.1</i>	<i>-5690.2</i>
Услуги: кредит	181.4	199.8	356.1	408.1	3584.2	4042.1
Транспорт ³	57.4	60.0	112.2	121.6	975.5	1098.9
Пътувания ⁴	69.9	74.9	145.4	157.7	1958.2	2074.2
Други услуги	54.1	64.9	98.6	128.8	650.5	869.1
Услуги: дебит	-216.3	-249.3	-470.1	-514.6	-2838.3	-3314.6
Транспорт ³	-69.3	-80.0	-150.6	-168.5	-912.0	-1081.8
Пътувания ⁴	-74.6	-86.3	-167.8	-190.3	-1063.0	-1193.8
Други услуги	-72.4	-83.0	-151.7	-155.8	-863.3	-1039.0
<i>Услуги, нето</i>	<i>-34.9</i>	<i>-49.5</i>	<i>-114.0</i>	<i>-106.5</i>	<i>745.9</i>	<i>727.5</i>
<i>Стоки и нефакторни услуги, нето</i>	<i>-316.4</i>	<i>-505.0</i>	<i>-741.1</i>	<i>-1033.7</i>	<i>-3840.3</i>	<i>-4962.7</i>
Доход: кредит	94.4	113.4	207.9	248.6	1217.7	1315.2
Компенсации на наетите ⁵	74.9	94.8	151.9	187.3	925.1	1059.1
Инвестиционен доход	19.5	18.6	56.0	61.3	292.6	256.1
Доход: дебит	-64.2	-69.9	-196.3	-208.1	-1061.5	-1245.6
Компенсации на наетите	-0.1	-1.3	-0.2	-2.6	-10.4	-23.1
Инвестиционен доход	-64.1	-68.6	-196.1	-205.5	-1051.1	-1222.5
<i>Доход, нето</i>	<i>30.2</i>	<i>43.5</i>	<i>11.6</i>	<i>40.5</i>	<i>156.2</i>	<i>69.6</i>
<i>Стоки, нефакторни услуги и доход, нето</i>	<i>-286.3</i>	<i>-461.4</i>	<i>-729.5</i>	<i>-993.2</i>	<i>-3684.1</i>	<i>-4893.1</i>
<i>Текущи трансфери, нето</i>	<i>43.7</i>	<i>31.5</i>	<i>79.1</i>	<i>80.6</i>	<i>794.7</i>	<i>652.9</i>
Текущи трансфери, кредит ⁶	54.8	48.0	103.5	112.2	970.7	834.0
Текущи трансфери, дебит	-11.1	-16.5	-24.4	-31.6	-176.0	-181.1
Б. Капиталова сметка^{1,7}	17.5	4.0	17.8	3.7	217.7	165.4
Капиталови трансфери, нето ⁶	17.5	4.0	17.8	3.7	217.7	165.4
Текуща и капиталова сметка	-225.1	-426.0	-632.5	-908.9	-2671.6	-4074.8
В. Финансова сметка^{1,7}	292.9	208.6	418.5	161.7	3226.0	5138.8
<i>Преки инвестиции, нето, вкл.⁸</i>	<i>284.6</i>	<i>161.8</i>	<i>481.1</i>	<i>371.7</i>	<i>3324.3</i>	<i>3873.3</i>
Преки инвестиции в чужбина	-11.2	-3.3	-14.9	-8.2	-250.9	-115.0
Преки инвестиции в България ⁹	295.8	165.2	496.0	379.8	3251.7	3988.3
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-7.2	4.4	-6.7	-24.0	-138.0	-368.2
Портфейлни инвестиции-пасиви	9.2	-150.5	27.2	-171.6	-582.7	263.1
Други инвестиции-активи	-149.7	51.3	-130.5	545.2	-779.2	-1195.6
Търговски кредити, нето ¹¹	-17.7	0.0	-275.0	0.0	-289.2	-106.3
Заеми	18.1	-8.7	24.0	-4.1	-31.1	-102.5
Валута и депозити ¹²	-163.5	83.3	122.4	592.0	-456.6	-952.9
Други активи	13.4	-23.3	-1.9	-42.7	-2.2	-33.9
Други инвестиции-пасиви	156.0	141.5	47.4	-559.5	1401.6	2566.2
Търговски кредити, нето ¹³	11.0	0.0	22.0	0.0	185.3	298.2
Заеми ¹⁴	238.9	-386.7	31.0	-660.2	1033.4	1622.7
Депозити на нерезиденти	-89.3	538.6	-15.5	83.0	181.6	612.6
Други пасиви	-4.5	-10.4	9.9	17.7	1.2	32.8
<i>Общо за групи А, Б и В</i>	<i>67.9</i>	<i>-217.4</i>	<i>-214.1</i>	<i>-747.2</i>	<i>554.3</i>	<i>1064.0</i>
Г. Грешки и пропуски	72.7	157.6	-160.4	313.1	-22.3	662.0
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	140.6	-59.8	-374.5	-434.1	532.0	1726.0
Д. Резерви и друго финансиране	-140.6	59.8	374.5	434.1	-532.0	-1726.0
Резервни активи на БНБ ¹⁵	25.8	59.8	552.5	434.1	-126.2	-1624.3
Ползвани кредити от МВФ, нето	-166.4	0.0	-178.0	0.0	-521.9	-101.7
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	116.1	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2006 г. предварителни данни към 18 януари 2007 г., получени от Агенция "Митници", допълнени с информация от НСИ и обработени от БНБ.

За 2007 г. предварителни данни на НСИ, които включват данни от системата „ИНТРАСТАТ“ към 6 април 2007 г.

за страните от ЕС и данни от митнически декларации към 30 март 2007 г. за страните извън ЕС.

3/ Оценки за товарен транспорт по методология на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методология на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за броя на чуждестранните граждани, посетили

страната през януари 2007 г. се базират на информация от НСГП и оценки на НСИ.

Данните за броя на българите, излезли от страната през януари 2007 г. се базират на информация от НСГП.

5/ Оценки по методология на БНБ.

6/ Част от текущите трансфери са прекласифицирани като капиталови съгласно информация, постъпила от Министерство на финансите.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

9/ Данни от фирми с чуждестранно участие. Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, търговските банки и др.

Данните за 2006 г. и 2007 г. включват само реинвестираната печалба на търговските банки.

Данните за 2005 г. са ревизирани с годишните данни на НСИ за фирмите от

нефинансовия сектор (получени в БНБ в края на 2006 г.).

10/ На база на данни от търговските банки.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

12/ Данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2005 г. и за първо тримесечие на 2006 г.

Данните за периода април-декември 2006 г. и януари 2007 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-)

показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.